

УДК 94(73)"20"

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2640.2021.148.2>

М. Базасва, студ. магістратури
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

G.I. BILL OF RIGHTS:

ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ ВЕТЕРАНА У СУСПІЛЬНІЙ СВІДОМОСТІ

Досліджено проблему становлення державної політики щодо ветеранів у США у 1940–1956 роках. Висвітлено процес розробки Закону про права військовослужбовців 1944 року, перебіг публічної дискусії у середовищі політикуму і громадянського суспільства, основні положення закону. Проаналізовано зв'язок між діяльністю держави у сфері підтримки ветеранів та формуванням образу ветерана у суспільній свідомості на прикладі наслідків реалізації G.I. Bill of Rights.

Ключові слова: G.I. Bill of Rights, Найвеличніше покоління, ветеран, ветеранська політика, Друга світова війна, Франклін Делано Рузвельт, Американський Леґіон.

Упродовж століть великі воєнні конфлікти спричиняються до змін у міжнародно-політичному житті. Проте не меншим є їхній вплив на внутрішньо-суспільний розвиток країн-учасниць. Одним із найбільш нагальних питань регулювання суспільних відносин у повоєнний час є повернення демобілізованих військовослужбовців до цивільного життя. Провідною складовою цього процесу є багатовекторна діяльність держави: визначення юридичного статусу ветерана, розробка програм підтримки ветеранів, організація вшанування учасників збройних конфліктів. Ці заходи дозволяють комплексно пропрацювати питання сприйняття громадськістю участі держави у воєнному конфлікті та сформувати образ військовослужбовця у суспільстві. Останнє є важливим складником процесу адаптації ветеранів до мирного життя.

Один із сутнісних етапів у становленні сучасних принципів державної політики щодо ветеранів було започатковано Законом про права військовослужбовців 1944 року у США. З нього розпочалося формування американської системи державної підтримки ветеранів як провідної у світі. Зважаючи на універсальність окремих аспектів ветеранської проблематики, вивчення досвіду США у побудові засадничих принципів та початкових кроків у формуванні вираженої державної політики щодо ветеранів є актуальним для України. Пріоритетом українського Міністерства у справах ветеранів нині є побудова системи реінтеграції ветерана у мирне життя, що базуватиметься на забезпеченні не лише соціальної та медичної допомоги, а й можливостей для повноцінної особистісної, зокрема професійної, реалізації [1]. Важливим аспектом цього питання є, поміж іншого, формування концептуальних основ публічної репрезентації питання війни та військовослужбовців.

Вивчення означеної проблематики ґрунтується на широкій базі джерел. Її складають законодавчі акти Конгресу США, укази президентів США, промови та інтерв'ю Франкліна Делано Рузвельта та Гаррі С. Трумена, а також інформація з офіційних ресурсів Департаменту у справах ветеранів. Аналіз законодавчої бази дозволяє з'ясувати основні засади політики щодо ветеранів та здійснювані державою заходи з її реалізації. Виступи та інтерв'ю президентів демонструють висвітлення даного питання в публічній площині.

Досліджувану проблематику найкраще висвітлено в американській історіографії. Серед найбільш ґрунтовних необхідно виокремити праці С. Меттлер 'Soldiers to Citizens: The G.I. Bill and the Making of the Greatest Generation' [14] та Г. Алтшулера і С. Блуміна 'G.I. Bill: A New Deal for Veterans' [9]. Автори розкривають процеси взаємодії держави та ветеранів й аналізують їхній вплив на формування проактивної політичної та громадянської еліти із середовища учасників Другої світової

війни, що отримала назву Найвеличшого покоління (the Greatest Generation).

Стаття має на меті з'ясувати вплив Закону про права військовослужбовців 1944 року на формування образу ветерана у свідомості громадськості та його ролі в суспільних і політичних процесах повоєнної Америки. Задля цього було вивчено обставини прийняття закону, визначено основні політичні та суспільні сили, що брали участь у дискусіях щодо основних його положень, а відтак проаналізовано якісні зміни у принципах державної політики щодо ветеранів та вплив її реалізації на сприйняття ветеранів Другої світової війни в американському суспільстві.

Закон про права військовослужбовців 1944 року, широковідомий під назвою G.I. Bill of Rights, став зламним моментом у процесі розвитку світових практик формування політики щодо ветеранів і спричинився до постання сучасної системи відповідного вектору діяльності держави. Визнаючи неминучість вступу США у Другу світову війну, адміністрацією Франкліна Делано Рузвельта було розпочато роботу над планами повоєнного розвитку. Необхідність розробки та прийняття комплексного закону, який забезпечив би правовий захист ветеранів, виникла вже у 1940 році. Згідно з підписаним президентом Законом про призов та службу у Збройних силах усі чоловіки віком від двадцяти одного до тридцяти шести років зобов'язані були пройти військові навчання [4]. Таким чином ще до нападу на Перл-Гарбор американська армія була посилена на 1,6 мільйона осіб. Після 7 грудня 1941 року було мобілізовано близько десяти мільйонів осіб, ще близько двох мільйонів вступили до лав Збройних сил США як добровольці [14, р. 26-27]. Відтак стали зрозумілими масштаби майбутньої роботи з соціальною реінтеграції ветеранів.

Проведення відповідної роботи потребувало не лише законодавчої бази, інституційного оформлення та фінансового ресурсу, а й формулювання ідейних засад. 1933 року, спілкуючись з представниками Американського Леґіону – провідної ветеранської організації США, створеної після Першої світової війни, президент Рузвельт артикулював основний підхід своєї адміністрації до ветеранського питання: ветерани не є винятковою соціальною групою, а на рівні з іншими учасниками суспільних процесів повинні мати можливість реалізувати свої права. Військова служба є обов'язком громадянина, проте не перетворює його на представника пільгової категорії, наділеної винятковим соціальним і правовим статусом. Обов'язок держави полягає радше у вшануванні своїх героїв та своєчасному захисті прав ветерана, коли він потребує підтримки у час повернення до мирного життя, при цьому не повинні бути порушені межі забезпечення прав інших категорій громадян [3]. Дану думку було стверджено у вищезгаданому законі

1940 року про призов та службу у Збройних силах, де зазначалася необхідність сприяння ветеранам у поверненні до їхніх цивільних професій після демобілізації [4]. 1942 року закон було доповнено положенням про забезпечення здобуття освіти ветеранами, чие навчання було перервано призовом [5, р. 9-10].

До 1943 року провідну роль у розробці принципів подальших взаємин держави та ветеранів відіграв Білий Дім. Проте адміністрацією президента було не тільки зніційовано відповідну роботу, а й спровоковано гостру дискусію у середовищі політичного істеблішменту та громадянського суспільства, зокрема ветеранської спільноти США. Початково розробку плану майбутніх заходів із підтримки демобілізованих по завершенню війни було доручено двом групам фахівців, які повинні були вивчити питання й сформувавши рішення. Президент Рузвельт дотримувався, таким чином, традиційної тактики – обирати оптимальний варіант дій із кількох запропонованих [19, xiv].

Першу групу було сформовано при Національній раді планування ресурсів (National Resource Planning Board) – інституції, створеної відповідно до Закону про відновлення індустрії 1933 року (National Industrial Recovery Act). Її очільником був Фредерік Делано, дядько президента. У грудні 1942 року група представила звіт, у якому містилися пропозиції щодо досягнення повоєнного зростання економіки, відновлення енергетичного сектору, соціальних сервісів, проведення демобілізації. Ветеранське питання розглядалося в контексті гарантій надання безпеки, охорони здоров'я, освіти [5]. Документ отримав схвальні відгуки у середовищі лібералів, проте викликав гостру критику з боку консервативних кіл, які вбачали в реалізації викладеної програми загрозу централізації сфери соціальної політики федеральним урядом, а також посилення впливу демократів за рахунок активізації діяльності структур, що постали в епоху New Deal [10, р. 247]. У період стабілізації економіки після Великої депресії зміцнилися позиції республіканської партії, що засвідчили проміжні вибори до Конгресу 1938 року. Така зміна політичних ландшафтів була досить вагомим чинником, що впливало на тактику Білого Дому в роботі над планами повоєнного розвитку.

Другою групою був Комітет з питань повоєнних освітніх можливостей для службового персоналу Збройних сил, очолюваний Фредеріком Озборном. Результати роботи групи було презентовано президентом у Конгресі в жовтні 1943 року. Комітетом було запропоновано зосередитися на розвитку програм професійної й академічної освіти для демобілізованих військовослужбовців і забезпечити можливість безкоштовного навчання впродовж року для ветеранів Другої світової війни, які служили щонайменше шість місяців, а також трьох додаткових років навчання для студентів, що виявлять особливі здібності у певній сфері [9, р. 47-48; 18, р. 449-455]. Основною метою, якої прагнули досягнути залученням ветеранів до освітніх програм, було уникнення масового безробіття серед демобілізованих. Час їхнього навчання мав дати можливість ринку праці зреагувати на попит. На етапі розробки існували перестороги щодо критики федеральних програм як посягання на повноваження штатів в освітній сфері [9, р. 41-42]. Група Озборна розраховувала на те, що опоненти злякаються можливих електоральних втрат у разі критики масштабних програм підтримки ветеранів. Ці сподівання частково справдилися: ідеї, запропоновані групою Озборна стали основою майбутнього закону про права військовослужбовців і спрямували дальші

дискусії, найактивніша стадія яких розпочалася після презентації пропозицій Комітету.

У листопаді 1943 року на програму Білого Дому відреагували представники Американського Легіону. Організація не тільки стала провідником позиції ветеранської спільноти, а й запропонувала власний проєкт закону про державну підтримку ветеранів. Від 1919 року Американський Легіон брав активну участь у політичних процесах, залишаючись на консервативних позиціях у питаннях внутрішньо- та зовнішньополітичного розвитку [13, р. 135]. На початку 1940-х років ветеранські організації, засновані після Першої світової війни, переживали етап самовизначення в нових умовах. На відміну від багатьох з них, Американський Легіон не лише продовжив своє існування, а й посилювався: після зміни статуту до організації почали брати учасників Другої світової війни. Зважаючи на власний історичний бекграунд і виявлену гучність у плинних обставинах середини XX ст. Легіон став природним учасником процесу розробки підходів до ветеранської політики. Аналізуючи програму Комітету Озборна, керівництво організації заявило, що найголовніше, на що чекатимуть ветерани – можливість посісти гідне місце в суспільстві, здобути освіту й отримати робочі місця. У цілому позитивно оцінюючи пропозиції Білого Дому, очільник Американського Легіону В. Атертон, сенатори Г. Колмері, Е. Макфарленд та Е. Роджерс розробили власний законопроект, що був представлений у Конгресі у січні 1944 року сенатором Дж. Б. Кларком – одним із засновників організації. Американським Легіоном було запропоновано інклюзивну програму, що охопила б більшу кількість ветеранів та надала б їм кращі соціальні можливості. Проєктом було передбачено право на здобуття освіти впродовж року для усіх ветеранів, які проходили службу щонайменше дев'яносто днів, і впродовж чотирьох років – для усіх, хто був змушений перервати навчання через війну. Крім того, пропонувалося здійснити одноразові виплати для ветеранів після демобілізації, що було реалізовано в рамках окремого закону [7], та тимчасової допомоги з приводу безробіття, запровадити фінансування сфери спеціалізованої медичної мережі, передати питання зайнятості ветеранів у компетенцію Адміністрації у справах ветеранів – інституції, створеної 1930 року для консолідації програм підтримки ветеранів, що діяли після Першої світової війни [2]. У ході консультацій Американському Легіону вдалося забезпечити підтримку законопроекту Демократичною та Республіканською партіями (у складі обох перебували представники організації), а задля здобуття підтримки громадськості було розгорнуто широку інформаційну кампанію, підтримувану виданнями Р. Херста. Унаслідок, проєкт закону було винесено на розгляд Сенату й Палати представників і погоджено з додатковими положеннями про виплату ветеранам стипендій під час навчання та вигідні умови кредитування купівлі житла і започаткування бізнесу. 22 червня 1944 року президентом було підписано Закон про права військовослужбовців, дія якого продовжувалася до 1956 року. Як основні було визначено такі напрямки державної підтримки ветеранів: доступ до професійної і академічної освіти, медичне забезпечення, кредитування купівлі житла й започаткування бізнесу, виплати з безробіття. Комплексна реалізація цих програм, за задумом авторів закону, мала б сприяти поступовій реінтеграції ветеранів у цивільне життя, дати можливість реалізуватися у мирних реаліях без численних соціальних виплат.

G.I. Bill of Rights став, без перебільшення, епохальною віхою в історії ветеранів. Цей закон справедливо

можна вважати однією зі складових у початку нової сторінки у міжнародній історії ветеранів після Другої світової війни [12, р. 19]. Впровадження закону започаткувало нові принципи у взаємодії держави і ветеранів. Насамперед, було чітко визначено статус ветерана в очах держави і громадськості як повноцінного учасника суспільного життя. Державна політика щодо ветеранів виходила на вищий рівень: усі дотичні питання зосереджувалися під опікою єдиної інституції федерального рівня – у ході реалізації закону, окрім іншого, було реформовано Адміністрацію у справах ветеранів, структура якої почала набувати свого сучасного вигляду. Таким чином, дана сфера державної політики ставала самостійною, виокремлювалася з-поміж складових традиційної соціальної політики, визнавалася її специфіка у різних вимірах, до прикладу, акцентувалася увага на особливостях потреб ветеранів в охороні здоров'я. Це сприяло виведенню ветеранського питання на новий щабель і в громадському сприйнятті.

Аналіз впровадження в життя положень закону, що стосувалися освітніх можливостей для ветеранів, яскраво демонструє його вплив, який можна оцінити у двох вимірах: кількісному та якісному. Статистика свідчить про широке залучення ветеранів до освітніх програм, які стали одним з основних напрямків повоєнної підтримки демобілізованих. Правом на здобуття освіти скористалися близько 8 млн колишніх військовослужбовців, з них 2,3 млн навчалися у коледжах та університетах, 3,5 млн завершили здобуття шкільної освіти, 3,4 млн отримали професійну підготовку. Станом на 1946 рік ветерани, що навчалися в рамках освітніх програм G.I. Bill, склали 88 тис. із загальної кількості студентів у США (1,6 млн), у 1947 році це відношення було 1,15 млн до 2,3 млн. В період 1940-1950-х років кількість випускників американських коледжів зросла удвічі [9, р. 86; 17]. Зміни торкнулися не лише окремої категорії студентства у США, а й системи освіти загалом. Завдяки фінансуванню в рамках Програми освітніх можливостей для ветеранів, започаткованої Конгресом у 1946 році, та Акту Ленхема було значно розширено освітні та господарські можливості навчальних закладів [16, р. 67-68], збільшено викладацький і науковий штат, зокрема й залучено представників європейських інтелектуальних еліт [11, р. 3-15], покращено можливості доступу до вищої освіти, здійснено важливі кроки щодо демократизації та забезпечення рівності у сфері освіти та обмеженні проявів дискримінації за расовими й національними ознаками та матеріальним становищем [8]. Освітні програми G.I. Bill of Rights справили позитивний ефект на ситуацію з інтеграцією ветеранів Другої світової війни у мирне життя: повернення учорашніх військовослужбовців до навчання дозволило уникнути масового безробіття і сприяло більш природному шляху професійної реалізації ветеранів. Ті, хто скористалися освітніми пільгами, змогли здобути повноцінну освіту, що відкривала кращі кар'єрні можливості. Історії успіху ветеранів у перші повоєнні роки активно висвітлювалися у ЗМІ. Таким чином, у суспільній свідомості закріплювався образ ветерана, який не лише виконав свій громадянський обов'язок у момент найбільшої небезпеки, а й абсолютно справедливим шляхом будував своє цивільне життя, отримуючи від держави скоріше певний поштовх, а не цілковите пільгове забезпечення. У той же час, троє з чотирьох учасників освітніх програм стверджували, що G.I. Bill змінив їхнє життя, надавши доступ до можливостей навчатися, яких ці люди могли б не мати за старого стану речей в освітній системі [14, р. 11].

Окрім того, нові пріоритети у розв'язанні ветеранського питання сприяли формуванню середовища учасників Другої світової війни як проактивної та консолідованої соціальної групи, яка брала участь у громадському та політичному житті. Ветерани стали членами політичних партій, громадських та релігійних організацій. Як нова сила, що спричинилася до формування порядку денного в американському суспільстві, представники Найвеличнішого покоління у 1940-1950-х роках здебільшого позитивно оцінювали діяльність уряду та публічно підтримували її, а вже з 1960-х років повноцінно включилися у політичне життя країни. У буремне десятиліття ветерани Другої світової війни склали 60 % у Палаті представників [15]. Частина ветеранів, що належала до юридично дискримінованих груп, стала учасниками правозахисних рухів. Таким чином, генерація ветеранів Другої світової війни посіла гідне місце не лише в історичній ретроспективі, а й у практичних взаємодіях з американським суспільством упродовж повоєнних десятиліть. Цілком слушною є думка С. Меттлер: "G.I. Bill змінив життя ветеранів, які ним скористалися, у відповідь вони допомогли змінити Америку" [14, р. 11].

Упродовж другої половини ХХ ст. у США велася активна робота з розвитку державних програм підтримки ветеранів та вшанування військовослужбовців. Окремі напрямки цієї діяльності змінювалися залежно від специфіки соціальних наслідків участі США у міжнародних конфліктах, проте кістяк державної політики щодо ветеранів залишався незмінним від 1944 року і став прообразом сучасних систем забезпечення прав військовослужбовців у країнах євроатлантичного простору. Найбільш успішні проекти в сфері ветеранської політики у США нерідко отримували символічні назви, ґрунтовані на співзвучності з G.I. Bill of Rights (наприклад, Post-9/11 G.I. Bill).

Отже, Законом про права військовослужбовців 1944 року було задіяно механізми ефективної взаємодії держави та ветеранів. Важливою їх складовою є формування образу ветерана у суспільній свідомості, що взаємно співвідноситься із процесом соціальної реінтеграції ветеранів у цивільне життя: з одного боку, ветерани потребують сприйняття в суспільстві, у якому вони пристосовуються до мирних реалій; з іншого боку, саме принципи побудови державної політики щодо ветеранів та заходи з її реалізації формують у співгромадян ставлення до ветеранів та ціннісні виміри в питаннях війни і миру. Вивчення досвіду США у 1940-1950-х роках дозволяє стверджувати, що досягнення позитивних результатів великою мірою залежить від дій держави, яка здатна інституційно, законодавчо і фінансово забезпечити адаптацію демобілізованих у мирний час. Основними напрямками діяльності держави є законодавче визначення, а відтак – визнання, статусу ветерана; забезпечення першочергової фізичної та психологічної реабілітації у системі спеціалізованих медичних закладів; захист прав ветеранів у сфері працевлаштування – надання можливості здобути освіту, започаткувати власну справу, бути повноправним учасником ринку праці, за потреби – отримувати тимчасову допомогу через безробіття; підтримка у купівлі житла для ветерана і його родини. Суттєвою є роль медійного супроводу реалізації відповідних програм, який має виявлятися у публічній заявах посадових осіб та активній взаємодії державних інституцій та громадських організацій зі ЗМІ.

У 1944-1956 роках, коли тривала дія G.I. Bill of Rights, у США вдалося не тільки гарантувати найбільш нагальні потреби ветеранів, а й забезпечити колишнім військовослужбовцям гідне місце у повоєнному суспіль-

стві. Підхід держави до ветеранів, як до повноцінних учасників суспільних і політичних процесів, особливої, проте не відокремленої від решти американців соціальної групи, шанованої за їхній внесок у боротьбу в Другій світовій війні, сприяв формуванню позитивного образу ветерана у суспільній свідомості, що був підкріплений подальшим внеском представників Найвеличшого покоління у розвиток США в другій половині ХХ ст.

Список використаної літератури

1. Мінветеранів поглиблюватиме співпрацю з США щодо розвитку ветеранських проектів [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – 2021. – Режим доступу: <https://bit.ly/3ooFoY>.
2. Executive Order 5398 – Establishing the Veteran's Administration [Online] // The American Presidency Project. – 1930. – URL: <https://bit.ly/2RYTZs6>
3. Proceedings of the 15th National Convention of the American Legion, Chicago, Illinois, October 2-5, 1933, House Document no. 154, 73th Cong., 2nd Sess. [Online] // U.S. Congress. – Washington, DC: GPO, 1934.
4. Selective Service and Training Act. [Online]. – URL: <https://bit.ly/33U6lEw>
5. National Resources Planning Board, Security, Work, and Relief Policies. – Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1942.
6. Servicemen's Readjustment Act [Online] // ourdocuments.com. – URL: <https://bit.ly/3weUo8K>
7. Mustering-out Payment Act, 1944 [Online]. – URL: <https://bit.ly/3opICp8>
8. Higher Education for American Democracy: A Report of the President's Commission on Higher Education, 5 vols. – New York: Harper & Brothers, 1948.
9. Altschuler, G., Blumin S. G.I. Bill: The New Deal for Veterans / G. Altschuler, S. Blumin. – Oxford: Oxford University Press, 2009. – xi, 246 p.
10. Amenta, E. Bold Relief: Institutional politics and the origins of modern American social policy / E. Amenta. – Princeton, NJ: Princeton University Press, 1998. – 390 p.
11. Coser L. Refugee Scholars in America: Their Impact and Their Experiences / L. Coser. – New Haven, Conn.: Yale University Press, 1984. – xviii, 351 p.
12. Huxford, G.; Alcalde A. et al. Writing Veterans' History: A Conversation on the Twentieth Century / G. Huxford, A. Alcalde et al. // War & Society. – 2019. – 38(2). – Pp. 1-24. – DOI: 10.1080/07292473.2019.1566978
13. Kaye, H. The Fight for the Four Freedoms: What Made FDR and the Greatest Generation Truly Great / H. Kaye. – New York: Simon and Schuster, 2015. – 304 p.
14. Mettler, S. Soldiers to Citizens: The G.I. Bill and the Making of the Greatest Generation / S. Mettler. – Oxford: Oxford University Press, 2005. – xvi, 252 p.
15. Mettler, S.; Welch, E. Policy Feedback and Political Participation: Effects of the G.I. Bill for World War II Veterans Over the Life Course [Online] / S. Mettler, E. Welch // academia.edu. – URL: <https://www.academia.edu/29800257>
16. Olson, K. The GI Bill, the Veterans, and the Colleges / K. Olson. – Lexington: University Press of Kentucky, 1974. – 139 p.

17. Olson K. The G. I. Bill and Higher Education: Success and Surprise / K. Olson // American Quarterly. – 1973. – Vol. 25, No. 5. – Pp. 596-610.
18. Roosevelt, F. D. The Public Papers and Addresses of Franklin D. Roosevelt. 1943 Volume: The Tide Turns / Comp. S. Rosenman. – New York: Harper and Brothers, 1950. – 593 p.
19. Smith J. E. FDR / J. Smith. – New York: Random House, 2008. – 858 p.

References:

1. The Ministry of Veterans will deepen cooperation with the United States on the development of veteran projects. (2021, January 29). *Government Portal*. URL: <https://bit.ly/3ooFoY>
2. Executive Order 5398 – Establishing the Veteran's Administration. (1930, July 21). *The American Presidency Project*. URL: <https://bit.ly/2RYTZs6>
3. Proceedings of the 15th National Convention of the American Legion, Chicago, Illinois, October 2-5, 1933, House Document no. 154, 73th Cong., 2nd Sess. (1934). *U.S. Congress*. Washington, DC: GPO.
4. *Selective Service and Training Act*. (1940). URL: <https://bit.ly/33U6lEw>
5. *National Resources Planning Board, Security, Work, and Relief Policies*. (1942). Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
6. *Servicemen's Readjustment Act*. (1944, June 22). *ourdocuments.com*. URL: <https://bit.ly/3weUo8K>
7. *Mustering-out Payment Act*. (1944, December 16). URL: <https://bit.ly/3opICp8>
8. *Higher Education for American Democracy: A Report of the President's Commission on Higher Education, 5 vols.* (1948). New York: Harper & Brothers.
9. Altschuler, G. & Blumin, S. (2009). *G.I. Bill: The New Deal for Veterans*. Oxford: Oxford University Press.
10. Amenta, E. (1998). *Bold Relief: Institutional Politics and the Origins of Modern American Social Policy*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
11. Coser, L. (1984). *Refugee Scholars in America: Their Impact and Their Experiences*. New Haven, Conn.: Yale University Press.
12. Huxford, G. & Alcalde, A. et al. (2019). Writing Veterans' History: A Conversation on the Twentieth Century. *War & Society*, 38(2), 1-24. DOI: 10.1080/07292473.2019.1566978
13. Kaye, H. (2015). *The Fight for the Four Freedoms: What Made FDR and the Greatest Generation Truly Great*. New York: Simon and Schuster.
14. Mettler, S. (2005). *Soldiers to Citizens: The G.I. Bill and the Making of the Greatest Generation*. Oxford: Oxford University Press.
15. Mettler, S. & Welch, E. (2001). Policy Feedback and Political Participation: Effects of the G. I. Bill for World War II Veterans Over the Life Course. *academia.edu*. URL: <https://www.academia.edu/29800257>
16. Olson, K. (1974). *The GI Bill, the Veterans, and the Colleges*. Lexington: University Press of Kentucky.
17. Olson, K. (1973). The G. I. Bill and Higher Education: Success and Surprise. *American Quarterly*, 25(5), 596-610.
18. Roosevelt, F. D. (1950). *The Public Papers and Addresses of Franklin D. Roosevelt. 1943 Volume: The Tide Turns*. New York: Harper and Brothers.
19. Smith, J. (2007). *FDR*. New York: Random House.

Надійшла до редколегії 24.02.21

M. Bazaieva, Master's Student
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

G.I. BILL OF RIGHTS: IMPACT ON THE IMAGE OF THE VETERAN IN COLLECTIVE CONSCIOUSNESS

The article explores the incipience of veterans' policies in the United States of America during 1940-1956. This period is notable in veterans' history. This is caused not only by social realities after World War II but by the implementation of brand-new fundamental principles in process of forming veterans' policies. These principles opened a new page in interactions between the government and the veteran community. The article analyzes drafting the Servicemen's Readjustment Act of 1944, commonly known as the G.I. Bill of Rights, as well as public discussions around it initiated by President Roosevelt's Administration. One of the main actors of the process was American Legion, influential conservative veterans' organization. The law presented by Legion was passed by Congress. The Act took effect on June 22, 1944, and lasted until 1956. G.I. Bill of Rights guaranteed numerous benefits for veterans in variable spheres of social policies, including medical care, education, housing and business loans, unemployment compensations. The most significant effect had educational programs of G.I. Bill. About 8 million American veterans, including women and African Americans, exercised their right to attend schools, colleges, and universities. Educational programs had great implications both for the veterans' population and social affairs, especially the educational system in the United States. Higher education became more widespread and democratic after the implementation of the G.I. Bill. World War II veterans had the opportunity to realize their potential in different fields, in particular in the political area. G.I. Bill of Rights had a great impact on forming the image of the veteran in the USA. The Act demonstrated the new role of veterans' policies in the context of government activities. Besides, thanks to the educational programs of the G.I. Bill veteran community became a proactive social group that played an important role in the US policy-making in the second half of the 20th century.

Keywords: G.I. Bill of Rights, the Greatest Generation, veteran, veterans' policies, World War II, Franklin Delano Roosevelt, American Legion.